

УДК 100.42:621.90.02.001.5:612.627:612.621:575.191:613.954

*Л.А.Черкасова,**М.М.Ткаченко*Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна**РЕЗУЛЬТАТИ УЛЬТРАЗВУКОВОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ МАТКИ В РІЗНІ ФАЗИ
МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ ЗДОРОВИХ
МІСЬКИХ ДІВЧАТ ПОДІЛЛЯ РІЗНИХ
СОМАТОТИПІВ****Ключові слова:** ехометричні показники матки, соматотип, менструальний цикл, здорові дівчата.**Резюме.** У 108 здорових міських дівчат Поділля різних соматотипів віком від 16 до 18 років визначена ультразвукова характеристика матки у різні фази менструального циклу (МЦ). Встановлено, що ехометричні розміри матки в усі фази менструального циклу достовірно більші, або мають тенденцію до більших значень, у осіб із мезоморфним і (або) ендомезоморфним соматотипами; достовірно меншими (або з відповідною тенденцією) ехометричні параметри матки виявилися у дівчат із ектоморфним соматотипом.**Вступ**

Збереження репродуктивного здоров'я жінок залишається актуальною проблемою медичної практики. На сьогодні серед значної кількості діагностичних засобів, що сприяють вирішенню цієї проблеми, є ультразвукове дослідження, можливості якого дозволяють окреслити специфіку сонографічної анатомії внутрішніх статевих органів за умов норми та в динаміці гінекологічних захворювань [2, 3,4,6].

Водночас час визначено, що наявні в літературі відомості з ультразвукової органометрії репродуктивних органів дівчат і жінок в нормі базуються на недостатній кількості спостережень (унеможлиблюється обрахування статистичної достовірності результатів), та наводяться без урахування індивідуально-типологічної та вікової мінливості, етнотериторіальних і конституціональних особливостей досліджуваних [2, 5].

Мета дослідження

Встановити ультразвукові особливості матки у здорових міських дівчат Поділля різних соматотипів у різні фази менструального циклу.

Матеріали і методи

Для виконання поставленої мети наукової роботи нами були використані дані банку науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова і вивчені первинні показники ультразвукового дослідження матки (довжина тіла, довжина шийки, ширина матки) у 108 здорових міських дівчат Поділля віком від 16 до 18 років у різні фази менструального циклу. Антропометричне обстеження дівчат проведено за схемою В.В. Бунака [1]. Соматотип дівчат визначався за методикою J. Carter і V. Heath [5]. Статистичний аналіз отриманих

результатів проведено за допомогою програми "STATISTICA 6.1" із використанням параметричних та непараметричних методів оцінки отриманих результатів.

Обговорення результатів дослідження

У здорових міських дівчат Поділля мезо-, екто-, екто- мезо- та ендомезоморфного соматотипу встановлені межі процентильного розмаху ехометричних параметрів матки у різні фази МЦ.

При порівнянні довжини тіла матки у дівчат із різними соматотипами встановлено, що вищевказаний ехометричний параметр у всі фази МЦ виявився статистично значуще більшим у дівчат із ендомезоморфним соматотипом, ніж у дівчат із іншими соматотипами: мезоморфним ($p < 0,05$) та ектоморфним ($p < 0,01$). При порівнянні довжини тіла матки в різні фази МЦ у дівчат встановлено, що вищевказаний показник статистично значуще більший під час лютеїнової фази МЦ у дівчат із мезоморфним, ектоморфним, екто-мезоморфним і ендомезоморфним, ніж під час фолікулінової фази ($p < 0,001-0,05$). Також у осіб-мезоморфів, ектоморфів і екто-мезоморфів довжина тіла матки достовірно більша під час лютеїнової фази порівняно із овуляційною ($p < 0,01-0,05$).

При порівнянні довжини шийки матки у дівчат із різними соматотипами встановлено, що в усі фази МЦ вищевказаний параметр статистично значуще більший у дівчат із ендомезоморфним соматотипом, ніж у дівчат із ектоморфним соматотипом ($p < 0,05$ в усіх випадках). Довжина шийки матки достовірно не відрізняється під час різних фаз МЦ у дівчат 16-18 років.

При порівнянні поперечного розміру (ширини) матки у дівчат із різними соматотипами встановлено, що вищевказаний ехометричний параметр

під час овуляційної фази і у лютеїнову фазу МЦ достовірно більший у осіб ендомезоморфів, ніж у дівчат із мезоморфним соматотипом ($p < 0,05$). При порівнянні поперечного розміру (ширини) матки в різні фази МЦ у дівчат встановлено, що вищевказаний показник статистично значуще більший під час овуляційної фази, ніж під час фолікулінової у дівчат із ендомезоморфним соматотипом ($p < 0,05$). Під час лютеїнової фази МЦ у дівчат із мезоморфним, екторморфним, екто-мезоморфним і ендомезоморфним соматотипами ширина матки статистично значуще більша, ніж під час фолікулінової фази ($p < 0,01$). Крім цього, у осіб-мезоморфів, екторморфів, екто-мезоморфів і ендомезоморфів поперечний розмір матки достовірно більший під час лютеїнової фази МЦ порівняно з овуляційною ($p < 0,01-0,05$).

Висновки

У дівчат розміри матки в усі фази МЦ достовірно більші, або мають тенденцію до більших значень у осіб із мезоморфним і (або) ендомезоморфним соматотипами; та достовірно менші (або з відповідною тенденцією) - у осіб із екторморфним соматотипом.

Перспективи подальших досліджень

Отримані регіональні особливості ехографічних розмірів матки дозволять у подальшому більш коректно оцінити стан репродуктивного здоров'я жіночого населення України.

Література. 1.Бунак В. В. Антропометрия / В.В. Бунак. - М.: Учмедгиз Наркомпроса РСФСР, 1941. - 368 с. 2.Гуркин Ю.А. Основы ювенильного акушерства / Ю.А. Гуркин, Л.А. Сулопаров, Е.А. Островская. - СПб.: Фолиант, 2001. - 352 с. 3.Левківська І. Г. Ехометричні показники матки в різні фази менструального циклу у міських дівчат Поділля різних соматотипів / І. Г. Левківська // Клін. анат. та операт. хірургія. - 2010. - Т. 9, № 3. - С. 15-20. 4.Озерская И. А. Эхография в гинекологии / И. А. Озерская. - М.: Медицина, 2005. - 284 с. 5.Kurjak A. An atlas of transvaginal color Doppler. Second edition / A. Kurjak, S. Kupesic // The Parthenon publishing group. New York. London. - 2010. - P. 21-23. 6.Ultrasound evaluation of the uterine size and endometrial changes in a normal menstrual

cycle / M. C. Ikpe, A. M. Abasiattai, I. Okoye [et al.] // Tropical Journal of Medical Research. - 2012. - Vol 16, № 2. - P. 36-41.

РЕЗУЛЬТАТЫ УЛЬТРАЗВУКОВОГО ИССЛЕДОВАНИЯ МАТКИ В РАЗНЫЕ ФАЗЫ МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛА ЗДОРОВЫХ ГОРОДСКИХ ДЕВУШЕК РАЗНЫХ СОМАТОТИПОВ

Л.А.Черкасова, М.М.Ткаченко

Резюме. У 108 здоровых городских девушек Подолья разных соматотипов в возрасте от 16 до 18 лет определены особенности эхометрических размеров матки в разные фазы менструального цикла. Установлено, что эхометрические размеры матки во все фазы менструального цикла достоверно больше, или имеют тенденцию к большим значениям у лиц с мезоморфным и (или) эндомезоморфным соматотипами; достоверно меньшими (или с соответствующей тенденцией) эхометрические параметры матки оказались у девушек с екторморфным соматотипом.

Ключевые слова: эхометрические показатели матки, соматотип, менструальный цикл, здоровые девушки.

RESULTS OF ULTRASOUND INVESTIGATION OF THE UTERUS DURING DIFFERENT PHASES OF THE MENSTRUAL CYCLE OF HEALTHY URBAN GIRLS WITH DIFFERENT SOMATOTYPES

L.A.Chercasova, M.N.Tkachenko

Abstract. In 108 healthy urban girls with different somatotypes aged 16 - 18 some features of echometric size of the uterus in different phases of the menstrual cycle were identified. It has been found that the echometric sizes of the uterus in all phases of the menstrual cycle is significantly more, or have a tendency to higher values in patients with mesomorphic and (or) endomesomorphic somatotype; echometric parameters of the uterus of girls with ectomorphic somatotype are significantly lower (or with the appropriate trend). In individuals with various somatotypes in different phase of the menstrual cycle the following laws of uterine size were found: the size of the uterus during follicular phase is less than the appropriate size of the uterus during ovulation, which is also smaller than during the luteal phase.

Key words: echometric indicators of the uterus, somatotype, menstrual cycle, healthy girl.

HSEE of Ukraine "O.O. Bogomolets Medical University", Kyiv

Clin. and experim. pathol. - 2016. - Vol.15, №2 (56). ч.2. - P.87-88.

Надійшла до редакції 5.05.2016

Рецензент – доц. Л.В. Ринжук

© Л.А.Черкасова, М.М.Ткаченко, 2016